

Mira Ćurić, mag. educ.

Oči koje vide

U moru loših vijesti kojima smo – bez svoje krivnje – preplavljeni, pojave se i one dobre. Jedna takva vijest je i ona o novoj knjizi Elie Pekice Pagon.

Dobre vijesti po mjerilu medija i isprovociranog ukusa konzumenata, nisu senzacionalne, ne pune naslovnice, ni udarne tv termine. One su uvijek u pričuvnom prostoru, dugo čekaju svoj red, i traju kratko. Njihovi akteri rjeđe participiraju u medijskom prostoru, a ponajmanje imaju svoje tv emisije.

No, u istom medijskom prostoru caruju crne kronike, skandali iz privatnog i javnog života, pronevjere, kojekakvi nebulozni rekordi, kriminal, površnost, ideološka podijeljenost, novac, izmišljene veličine, virtualne umreženosti, instant informacije, nova krizna ratišta, suvremena tehnološka božanstva, različiti ekstremi, diktatura kapitala, moći i moćnika, zapljusnutost nepotrebnim informacijama kao odrazom sveopće površnosti konzumerističkoga društva, materijalističke civilizacije.

Upravo zato dobra je vijest da te i bezbroj sličnih pojava netko detektira, definira, psihološki i sociološki tretira... Elia Pekica to godinama čini i zato je njezina knjiga dobra vijest za one koji žele biti aktivni i odgovorni sukreatori svijeta, a ne njegovi epigoni.

Autorica je već dobro znana kulturnoj i široj javnosti kao publicistica koja godinama ustrajno i sustavno oslikava pojave, procese, fenomene vremena u kojem živimo, i koje svojom aktivnošću ili pasivnošću činimo takvim kakvo jest. U nepreglednim ljudskim i poslovnim odnosima i konstrukcijama Elia uočava one segmente koji se, slikovito govoreći, ne uklapaju nego strše, estetski nagrđuju idealnu sliku kojoj treba težiti, a u etičkom i moralnom smislu uzrokuju dalekosežne posljedice.

Naša autorica izoštrenom optikom fokusira, zoomira, te devijacije, izdvaja ih, osvjetljuje, čini razvidnima, razotkriva uzroke i posljedice, pomaže u spoznaji, budi u nama kritičku svijest. Bez ostatka i na svakom primjeru ističe univerzalne ideale dobra, poštenja, suosjećanja, tolerancije,

slobode, ravnopravnosti, zauzetosti za drugoga, solidarnosti i humanosti (pa i njezina prethodna knjiga nosi naslov *Manifest humanosti*). Ne etiketira ljude, nego pojave u njihovu destruktivnom galopu i poklonstvo svemoćnom božanstvu našega doba - materijalnoga. Zapravo, autorica nam i ovom knjigom promišljanja pomaže iznova spoznati kako svijet učiniti ljepšim i boljim mjestom za sve. Treba li ponoviti da je to načelo - *čovjek na prvom mjestu, a ne materija i moć*.

I kao stručnjakinja za marketing Elia promišlja i konkretne strategije u prostoru poslovnih interesa i učinaka, ni tu ne praveći kompromise: ne bogatija kompanija, ne moćniji vlasnici – nego sretniji svijet. Za Eliju to nije utopija, nije nedostižan ideal nego nada i iskren cilj.

Stoga nam i ovdje osvještava da smo pozvani ovaj svijet graditi na univerzalnim temeljima čovječnosti; u protivnom svi smo odgovorni za ono u što se on može pretvoriti, a dobrim dijelom već i jest – hladni, dehumanizirani prostor moći, ratova, bespoštednog tržišnog natjecanja i sveopćih društvenih razlika u kojima je važnije znati da je neki svjetski bogataš kupio parcelu na Mjesecu nego životnu dramu siromašnoga susjeda.

Kao publicistica, esejistica i pjesnikinja posvećena traženju biti, Elia nam i ovom knjigom nudi štivo o globalizaciji, materijalističkoj civilizaciji, neoliberalizmu i konzumerizmu i njihovim odrazima, ali ne kao o nečem konačnom, nego kao svojevrsnom intelektualnom izazovu za izgradnju civilizacije dobra i pravednosti.

Jer najbolje se vidi očima srca, a znanjem i sviješću mijenja.